

Een fraai akkeronkruidengezelschap op Walcheren

door

A. DE VISSER (St. Laurens)

In de maand augustus 1962 ontdekte ik in de gemeente Vrouwenpolder op Walcheren een stuk bouwland waarop vlas geteeld was en dat niet zoals gewoonlijk, direct na het oogsten van het vlas was geploegd. Daardoor hadden de onkruiden, tussen het vlas gekiemd, nu volop ruimte en licht gekregen en zij profiteerden daar kennelijk van. Het land zag van de weg af reeds egaal groen. Het is gelegen in de Noorder Nieuwlandpolder, een kleine polder tegen de duinen aan, en het is in 1944-45 niet geïnundeerd geweest. Een en ander in verband brengende besloot ik eens te gaan zien of op die akker wellicht nog iets was overgebleven van de vroegere rijke akkeronkruidenflora.

Reeds direct bij het betreden van het veld bleken daar inderdaad verschillende thans zeldzame akkeronkruiden te groeien. Na de verspreiding

over het bouwland genoegzaam te hebben verkend, besloot ik van een kenmerkende plaats een opname te maken van de soorten. Deze opname, waarin de soorten niet systematisch sociologisch zijn gerangschikt, en waarbij niet de abundantie wordt opgegeven, doe ik hieronder volgen.

Opname 14 augustus 1962. Vlasstoppelveld (niet geploegd); oppervlakte 4 × 4 m; bedekking 50 à 60%.

<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>Plantago lanceolata</i>
<i>Anagallis arvensis</i>	„ <i>major</i>
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	<i>Poa annua</i>
<i>Chenopodium album</i>	<i>Polygonum aviculare</i>
<i>Cirsium arvense</i>	„ <i>convolvulus</i>
<i>Convolvulus arvensis</i>	„ <i>lapathifolium</i>
<i>Coronopus squamatus</i>	subsp. <i>lapathifolium</i>
<i>Equisetum arvense</i>	<i>Sherardia arvensis</i>
<i>Euphorbia exigua</i>	<i>Solanum nigrum</i>
„ <i>helioscopia</i>	<i>Sonchus arvensis</i>
„ <i>peplus</i>	„ <i>asper</i>
<i>Lamium amplexicaule</i>	<i>Stellaria media</i>
<i>Linaria elatine</i>	<i>Taraxacum officinale</i>
„ <i>minor</i>	<i>Thlaspi arvense</i>
„ <i>spuria</i>	<i>Trifolium pratense</i>
<i>Lolium perenne</i>	<i>Veronica persica</i>
<i>Melandrium noctiflorum</i>	„ <i>polita</i>
<i>Mentha arvensis</i>	

Buiten dit opnamevierkant kwamen op hetzelfde veld nog voor:

<i>Aethusa cynapium</i>	<i>Polygonum persicaria</i>
<i>Arenaria serpyllifolia</i>	<i>Potentilla anserina</i>
<i>Cirsium vulgare</i>	<i>Ranunculus repens</i>
<i>Daucus carota</i>	<i>Rumex obtusifolius</i>
<i>Erysimum cheiranthoides</i>	<i>Senecio vulgaris</i>
<i>Fumaria officinalis</i>	<i>Sisymbrium officinale</i>
<i>Lamium hybridum</i>	<i>Sonchus oleraceus</i>
<i>Lathyrus pratensis</i>	<i>Stachys palustris</i>
<i>Matricaria chamomilla</i>	<i>Trifolium repens</i>
„ <i>maritima</i>	<i>Tussilago farfara</i>
subsp. <i>inodora</i> var. <i>salina</i>	<i>Vicia sativa</i>
<i>Medicago lupulina</i>	subsp. <i>angustifolia</i>
<i>Melandrium album</i>	<i>Viola arvensis</i>
<i>Papaver rhoeas</i>	

Met uitzondering van *Plantago lanceolata*, de beide *Cirsium*-soorten, *Taraxacum officinale* en *Trifolium pratense*, benevens *Equisetum arvense* hadden alle soorten bloemen en/of zaden.

Voor de plantensocioloog lijkt het mij niet moeilijk om uit bovenstaande gegevens de juiste gezelschappen af te leiden.

Er werden op het veld dus 59 soorten geteld en ik had een dergelijke fraaie en soortenrijke vegetatie nog nimmer op een akker aangetroffen. Tijdens de opname waren *Linaria spuria* en *elatine* nog betrekkelijk klein, *L. spuria* reeds mooi in bloei, *L. elatine* aan het begin daarvan. *Sherardia arvensis* was overtogen met een waas van lila-blauwe bloempjes. *Melandrium noctiflorum* had reeds rijpe zaden en nog bloemen aan dezelfde planten. *Euphorbia exigua* was zeer fraai ontwikkeld en gedeeltelijk in bloei. Als gevolg van het mooie weer in oktober zijn alle planten sterk gegroeid en de bodembedekking is bijna 100% geworden. Speciaal *Linaria spuria* en *elatine* en *Anagallis arvensis* zijn uitgegroeid tot planten met zeer veel bloemen en zaden aan liggende stengels tot omstreeks 80 cm lengte. *Linaria elatine* is plaatselijk aspectbepalend.

Begin november was het land nog niet geploegd. De planten hadden in die tijd een zodanige hoeveelheid zaden geproduceerd, dat het voortbestaan van het gezelschap naar het mij voorkomt voor vele jaren gewaarborgd kon zijn. Ik vernam echter dat het land verkocht is aan de N.V. Unilever, vermoedelijk voor recreatiedoeleinden, zodat ook dit terrein wel voor de botanische wetenschap kan worden afgeschreven.

Summary

The author gives an enumeration of the weeds found on a flax-field near Vrouwenpolder, prov. Zeeland.